

TALGILDING

ALLIR FØROYINGAR

Størsta verkætlanin innan føroyska umsiting er farin í gongd – og fer at talgilda allar føroyingar og allar føroyskar fyrirøku

Árni Gregersen

Í grannalondum okkara eru tey komin langt ávegis at talgilda borgararnar, fyrirøkur og stovnur.

Arbeitt hevur verið við hesum í fleiri ár. Endamálið er at gera umsitingina smidligari og bíligari, umframt at tað í stóran mun verður álagt borgarunum sjálvum at avgreiða nógvar almennar skyldur.

Eitt annað endamál er at gera tað lættari hjá borgarunum at hava eitt gott samskipti við almennar myndugleikar gjøgnum eina felags portal, sum er inngongdin til allar almennar myndugleikar.

Nú eru fyrireikingarar til føroyska almenna portalin komnar so langt, at hálván desember verður útboðstilfar til menning av føroyska samleikanum lagt á almenna Keypsportalin.

Og fyri at kunna vinnuna, sum vanlig arbeiðir við slíkum, so fer verkætlanarleiðslan í dag at greiða frá í Vinnuhúsinum, hvussu langt ávegis skipanin er komin.

Høvuðsmálini við ætlanini at talgilda Føroyar eru:

At borgarar og virki

1. november var Heldin framløgd alment. Hetta er ein avgerandi partur í verkætlanini at talgilda Føroyar

kunnu samskipta og avgreiða síni viðurskipti við tað almenna - eitt nú um borgara- og virkisportalar.

At tænastr hjá tí almenna og hjá vinnuni eru tøk- ar á netinum

At veitingar og manna- gongdir í tí almenna eru tal-

gildar

Yvirskipaða málini eru at: Nútímansgera vælferð- ina og tænastrnar hjá før- oyingum

Útvega fyrirtreytir fyri effektiviseringum í almenna geiranum

Skapa størri kappingar-

føri, vøxtur og framleiðslu- orku

Undangonguland

Tey sum arbeiða við stóru verkætlanini siga, at Føroyar eru frammalaga á summum økjum, tá ið tað snýr seg um KT og talgilding. Dømi

um hetta sigst vera Talgilda Heilsuskipanin, sum verður nýtt í Heilsuverkinum.

Men samstundis verður staðfest, at talgildingin er farin fram á tann hátt, at einstøku stovnarnir hava ment skipanir hvør í sínum lagi. Tað er ongantíð gjørdur

nakar yvirskipaður leistur at gera hesa menning eftir.

Avleiðingin er, at á summum økjum og geirum eru KT-skipanir ikki nútíman- ansgjørdar og samskipta ikki sínámillum, og vit eru eftirbátur, tá ið tað ræður um talgildar tænastr, har

TALGILDU FØROYAR KOSTA

Fyri at ein stór KT-skipan fyri Føroyar skal virka, er neyðugt, at grunddata um persónar, fyrirøkur og stovnar eru lisin inn á sama stað

Árni Gregersen

Grunddata eru grundleggjandi upplýsingar, sum verða brúktar av almennum myndugleikum, borgarunum og virkjum.

Grunddata eru upplýsingar um persónar, virkir, fasta ogn, bilar, bátar, adressur, topografisk kort, mynda- kort, matrikulkort og lendis- skipanir.

Hesi data verða brúkt av

landinum og kommununum í samband við skatting, almennar veitingar, byggimál, tilbúgving og so framvegis.

Í vinnulívinum verða hesar upplýsingar til samskipti við tað almenna, skráseting av viðskiftafólki og annað.

Sum er, er atgongdin til føroysk grunddata heldur tvørlig og í ávisum førum eisini kostnaðarmikil. Tí kemur tað meira enn so fyri, at vinna og myndugleikar

velja sjálvi at skráseta hesi grundardata, og at tey gera tað hvør sær er ikki serliga effektivt.

Slikar ferfaldar skráseting- ingar elva ofta til feilir, tí vandi er fyri, at onkur skrá ikki verður dagførd og tí inniheldur gomul data.

Meginreglan er, at tann stovnurin, sum viðger ein ávísan grundardatalut, til dømis ein persón, altíð hevur teir rættastu og best dag-

førdu upplýsingar um henda lut. Hetta verður ofta dagført í tí lokalu skránni, men tað verður ikki sent víðari til felagsskránnar.

Tí uppliva flest allir stovnar, at teirra egnu data er rættast.

Er væl ávegis

Stóra verkætlanin, sum skal gera allar Føroyar talgildar er í gongd.

Søkt verður í lötuni eftir

fólkið og fyri góðum 14 døgum síðani, var tað sum tey nevna Heldin tikin í nýtslu.

Heldin er ein tryggur samskiptispallur, sum ger tað lætt og skjótt at knýta KT-skipanir saman, samstundis sum tryggin og próvfesti er eins gott sum í verandi manuelli mannagongdum.

Heldin er ikki bert ein KT-skipan, tí talan er um eitt tøkniligt undirstøðu- kervi og fyriskipanarlíkur

karmur sum ger tað møguligt at hava trygt, skipað og bronglað dátusamskipti.

Heldin tekur sær av dátum sum verða fluttar millum telduskipanirnar hjá stovnum og fyrirøkum.

Vakt ans uttanlands

At skapt Heldina hevur tik- ið minni enn eitt ár, men sambært teimum, sum hava arbeiðt við hesum, hevur tað gingið bæði skjótt og væl.